

BESLUT
2015-03-09

Dnr Ö 3-2015

KLAGANDE

Sektionen för psykologi
Institutionen för klinisk neurovetenskap
Karolinska Institutet
171 77 Stockholm

ÖVERKLAGAT BESLUT

Regionala etikprövningsnämndens i Stockholm, avdelning 5, beslut den 5 februari 2015, dnr 2015/69-31/5.

SAKEN

Prövning enligt lagen (2003:460) om etikprövning av forskning som avser människor (etikprövningslagen).

Projekttitel: Studie av psykiskt välbefinnande hos nyblivna föräldrapar i Östergötland.

Regionala etikprövningsnämndens beslut

se Bilaga

Det övergripande syftet med projektet uppges vara att studera psykiskt välbefinnande hos 50 svensktalande nyblivna föräldrapar, i åldern 18 - 40 år, vilka besöker Barnavårdscentral Valla eller Barnavårdscentral Ekholmen i Linköping. Sköterska vid barnavårdscentral ger kortfattad muntlig information och lämnar ett informationsbrev till paren som därefter kan höra av sig till forskargruppen om de så önskar. Enligt ansökan planerade man genomföra intervjuer hemma hos forskningspersonerna och de skulle då också få fylla i frågeformulär som syftade till att mäta sinnesstämning, personlighetsdrag, känsla av sammanhang och skattning av parrelationen. Forskningen har ett visst fokus på faktorer som kan ha betydelse för risken att utveckla postpartumdepression.

Den regionala etikprövningsnämnden avslag ansökan och angav följande motivering. ”I den nuvarande utformningen av forskningen överstiger de etiska riskerna för forskningspersonerna nyttan med forskningen.”

Klaganden uppger sig ha varit i kontakt med föredraganden i den regionala nämnden och därvid fått veta att nämnden varit kritisk mot fem frågor som rör sexualitet, vilka ingår i frågeformuläret QDRS-36. Forskargruppen har därför modifierat forskningen så att dessa fem frågor kommer att strykas i det aktuella frågeformuläret. Dessutom avser man inte längre att genomföra projektet genom hembesök och intervjuer utan man avser att skicka hem enkäterna och ett formulär för att inhämta bakgrundsfakta.

Centrala etikprövningsnämndens bedömning

Den regionala etikprövningsnämnden har inte motiverat sitt beslut så att det går att bedöma om klaganden genom att stryka vissa frågor i ett frågeformulär har undanröjt nämndens invändningar mot forskningen.

Så som forskningen initialt planerades genomföras, med intervjuer och hembesök, finns en möjlighet för forskarna att notera forskningspersonernas reaktioner på känsliga frågor och hjälpa dem eller anvisa hjälp om så skulle behövas. Genom att enbart skicka hem frågeformulären så upptäcker man inte om forskningspersonerna reagerar kraftigt på frågorna eller om de behöver hjälp. Det ges inte heller någon information om möjligheten att kontakta familjeterapeut eller psykolog vid barnavårdscentralen.

Med tanke på att forskningen numera planeras genomföras väsentligt annorlunda än tidigare bör den första prövningen i sak inte göras av Centrala etikprövningsnämnden, som överklagandeinstans. Ansökningen bör därför återförvisas till den regionala nämnden.

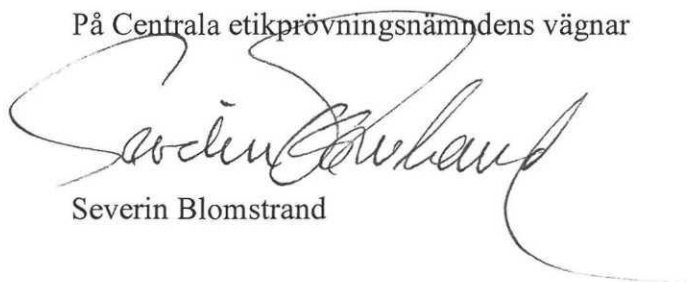

Centrala etikprövningsnämnden undanröjer den regionala etikprövningsnämndens i Stockholm beslut och återförvisar ansökningen.

Centrala etikprövningsnämndens beslut får enligt 37 § etikprövningslagen inte överklagas.

Detta beslut har fattats av Severin Blomstrand, Bengt Gustafsson, Lena Näslund, Peter Höglund, Ingrid Sahlin, Anders Brändström och Ann Wennerberg efter föredragning av Peter Höglund. I den slutliga handläggningen har dessutom deltagit ersättarna Carina Gunnarsson, Bimbi Ollberg, Birgitta Hübinette, Elina Mäki-Torkko, Kjell Asplund, Jens Rydgren och kanslichefen Jörgen Svidén.

På Centrala etikprövningsnämndens vägnar

Severin Blomstrand

Bilaga

CENTRALA ETIKPRÖVNINGSNÄMNDEN	
Ink	2015 -02- 26
Dnr:	Ö 3-2015

**Regionala etikprövningsnämnden
i Stockholm**

**PROTOKOLL
Avdelning 5**

**2015/5:2
2015-02-05**

Ordförande

Agneta Eberhardt

Ledamöter med vetenskaplig kompetens

Claes-Robert Julander (*företagsekonomi*), vetenskaplig sekreterare

Gunnel Backenroth (*psykologi*), deltar inte i ärendena 2015/15, 2015/69

Katrin Goldstein-Kyaga (*etnicitet*)

Sven Ove Hansson (*filosofi*)

Gert Helgesson (*etik*)

Staffan Marklund (*arbetsliv*)

Jerzy Sarnecki (*allmän kriminologi*), deltar inte i ärende 2015/3

Sten-Åke Stenberg (*sociologi*), deltar inte i ärende 2015/3

Marianne Sundström (*nationalekonomi*)

David Titelman (*psykologi*)

Ledamöter som företräder allmänna intressen

Bo Bängtsson

Margaretha Herthelius

Maria Modig

Gunilla Thorson

Marianne Upmark, deltar inte i ärende 2014/2234

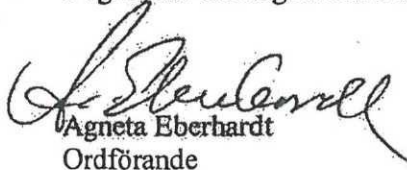
Administrativ sekreterare

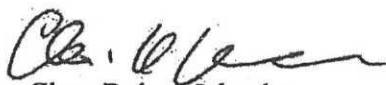
Helena Hallgren Lönn

§ 1 Ordföranden förklarar sammanträdet öppnat.

§ 2 Ansökningar om etisk granskning av forskningsprojekt, se Bilaga.

§ 3 Ordföranden förklarar mötet avslutat och meddelar att nästa sammanträde i avdelning 5 äger rum torsdagen den 5 mars 2015.

Agneta Eberhardt
Ordförande

Claes-Robert Julander
Protokollförare, vetenskaplig sekreterare

Postadress
FE 289
171 77 STOCKHOLM
Org. nummer
202200 1578

Paket-/Besöksadress
Tomtebodavägen 18A, plan 3
171 65 SOLNA

Telefon
08-524 870 00
Fax
08-524 886 99

E-Post
kansli@stockholm.epn.se
Webb
www.epn.se

Utdrag ur protokollet från sammanträdet den 5 februari 2015 i avdelning 5.

Diarienummer:

2015/69-31/5

Föredragande:

David Titelman

Sökande: Karolinska Institutet

Behörig företrädare:

Projekt: Studie av psykiskt välbefinnande hos nyblivna föräldrapar i Östergötland

Forskare som genomför projektet:

Gunnel Backenroth anmäler jäv och lämnar sammanträdesrummet.

BESLUT

Nämnden avslår ansökan.

Motivering

I den nuvarande utformningen av forskningen överstiger de etiska riskerna för forskningspersonerna nyttan med forskningen.

Beslutet expedierat till behörig företrädare.

Kopia för kännedom till ansvarig forskare.